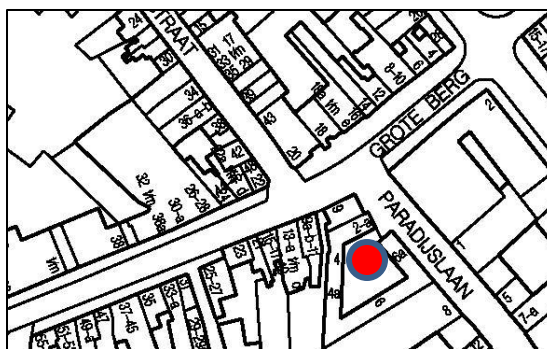

Paradijslaan 2-6

Deel van object Grote Berg 9 en Paradijslaan 2-6

Datum van aanwijzing: 9-1-2007

Redengevende omschrijving

Beschrijving

De bijgebouwen zijn een onderdeel van het marechaussee-complex Grote Berg 9/2-2A en Paradijslaan 4-4A en 6-6A. De gebouwen betreffen het voormalige koetshuis, paardenstallen en dienstruimten voor de marechaussee. Ze zijn vanaf 1930 in gebruik bij Gemeentewerken en vanaf 1975 in gebruik bij verschillende culturele instellingen.

Beschermd zijn de direct aan een binnenplaats gelegen gebouwen nummers 4-4A en 6-6A, die aansluiten bij Grote Berg 9/2-2A en aan de andere zijde grenzen aan de garage van Paradijslaan 8. De beschermde gebouwen staan op een bouwtekening uit 1909 (11/1909).

De gebouwen zijn gelegen rond een binnenplaats. De bebouwing is uitgevoerd in een eclectische bouwtrant en bestaat uit anderhalve bouwlaag onder schilddak met gesmoorde muldenpannen. De poort en het gebouw aan de Paradijslaan en de gebouwen in het zuidoosten en westen van de binnenhof zijn opgetrokken in baksteen, staand verband en met geknipte voegen.

Door de lisenen, die met hardstenen diamantkoppen zijn bezet wordt de gevel aan de Paradijslaan in zeven delen verdeeld. In de risalieten zijn drie getoogde koetspoorten opgenomen, die nog de originele groene deuren bevatten. In het meest linkse geveldeel is nog een vierde gelijke koetspoort opgenomen. Kleine ramen en oculi in de gevel. In de architraafzone en op borstweringhoogte een banddecor van gele steen.

Tussen de noordwestgevel van dit gebouw en de zuidoosthoek van Paradijslaan 2-2A/Grote Berg 9 staan de twee kolommen van de poort voor de binnenhof, gedekt door hardstenen afdekkoppen en gietijzeren hekwerk. Metselwerk gedecoreerd met gele bakstenen.

Rond het binnenhof zijn de gevels van de gebouwen in een sterk vereenvoudigde identieke bouwstijl uitgevoerd. De met gele bakstenen gedecoreerde architraaf in de Paradijslaangevel loopt hier aan de achterzijde van het gebouw door als een ongedecoreerde zone onder de dakgoot, evenals in de noordwestgevel van de binnenhof. Een dakkapel uit 1909 bevindt zich ter hoogte van de dakgoot in deze gevel.

In de loop van de 20e eeuw zijn in alle gevels, geveldoorbrekingen en invullingen gerealiseerd. Vooral in de noordwestgevel van de binnenhof, en de noordwestgevel van het bouwdeel aan de Paradijslaan.

Waardering

De gebouwen 6-6a is in Neorenaissance stijl opgetrokken met een rijke detaillering in de vorm van lisenen met hardstenen diamantkoppen. De gebouwen 4-4a gelegen aan de binnenplaats zijn sober vormgegeven.

De hoofdopzet van het ensemble van de gebouwen is grotendeels gaaf en afleesbaar. De wijzigingen doen aan de monumentale waarde niet wezenlijk afbreuk.

De gebouwen vormen met de Grote Berg 9 een ensemble rond een intieme binnenplaats. Met name

Gemeentelijk monument

het gebouw aan de Paradijslaan is in deze omgeving een opvallend element.

Het complex is gelegen binnen een archeologisch verwachtingsgebied.

Het complex van gebouwen is gelegen aan een van de historische uitvalswegen van de stad. Het complex herinnert aan een van de centrumfuncties in de vroegere gemeente Eindhoven, omdat de marechaussee verantwoordelijk was voor de openbare veiligheid van het omliggende gebied.

Het complex heeft enkele functiewijzingen ondergaan. De oorspronkelijke functie van kazerne met bijgebouwen is in de jaren 1930 overgenomen door de Gemeentewerken en in de jaren '70 werden er diverse culturele instellingen ondergebracht waaronder een theater en een wereldwinkel.

Het complex met de binnenplaats refereert aan de laat 19e eeuwse classicistische militaire architectuur in baksteenbouw en heeft dus symbolische-iconologische betekenis.

De gebouwen hebben een functionele samenhang met Grote Berg 9/2-2A.

Monumenten Inventarisatie Project (M.I.P.)

Adres: Paradijslaan 4a en 4b

Oorspronkelijke functie: Marechaussee koetshuis + bediendenhuis

Bouwperiode: ca. 1870

Bouwstijl: Eclecticisme

Gevels en materialen: Baksteen met decor van gele steen, risalieten en lisenen met hardstenen diamantkoppen.

Vensters en deuren: Getoogde koetsdeuren. Kleine boogramen, oculi.

Dak en bedekking: Schilddak met gesmoorde muldenpannen.

Bijgebouwen: Blok van koetsiers huizen. Aanbouw woongedeelte.

Motivering: Architectuurhistorisch belang.

Bijzonderheden: Aansluitend bij huis op hoek Grote Berg 9 (voormalig marechaussee).